

Stankovské zvesti

Obecné noviny pre Stankovany a Rojkov www.stankovany.sk/zvesti

Nad budúcnosťou základnej školy visí otáznik

Budúcnosť základnej školy v Stankovanoch visí na vlásku. Podľa reformy školstva je jej existencia ohrozená pre nízky počet žiakov. O dôvodoch, možnostiach riešenia aj o tom, čo by sa stalo s budovou školy, ak dôjde k zrušeniu, sme sa porozprávali so starostom obce Vladimírom Urbanom.

Od budúceho roka údajne už nebude v Stankovanoch základná škola. Prečo?

Tvorcovia reformy základného školstva našu školu nepovažujú ani za malú školu, treba však uznať, že 19 detí v štyroch ročníkoch je naozaj veľmi málo. V Hubovej napríklad je raz toľko detí, takže sú na hranici udržateľnosti. Je to pre mňa veľmi traumatizujúce, že mám zrušiť školu. Vždy som vzdelaniu prikladal veľkú vážnosť a teraz mám byť ten, kto vymaže našu dvestodvadsaťročnú školu zo siete školských zariadení. Naši predkovia v roku 1805 ťažko vybojovali na Rakúsko-Uhorskej monarchii slovenskú školu, chodili k nám deti zo všetkých okolitých obcí a teraz my sme prví, ktorí o školu prideme! No čo bolo, to bolo – dnes máme demokraciu a nie monarchiu, však!

Dá sa s tým ešte niečo urobiť? Sú nejaké možnosti?

Nuž, dotovať prevádzku základnej školy z prostriedkov obce. To znamená, že na nič iné nám nezvyší a ak, tak nič

moc. Nevie, či by to bolo racionálne. Dokedy by to rozpočet obce vydržal, kým by sme boli úplne na hunte – aj my, teda obec, aj škola – neviem, ale iba pár rokov, rok, dva...? Ešte nerealnejšia je zmena vedomia rodičov a rast zdravého lokálpatriotizmu a rast populácie. Týmto ďakujem rodičom aspoň tých devätnástich

detí, ktoré našu školu ešte navštevujú, za to, že našej škole dôverujú. Čo sa týka rastu populácie a zlepšenia demografického vývoja, tu starosta naozaj nič nezmôže, i keď niektorí tvrdia, že mladý starosta by to vraj riešil – ale neviem reálne ako, iba ak by vďaka mladosti spôsobil populačnú explóziu. Žiaľ, demografický vývoj nie je priaznivý v celom štáte a nedáva perspektívne vyhliadky ani do blízkej budúcnosti.

Týka sa zrušenie aj materskej školy? Na rozšírenie materskej školy dostala obec dotácie. Nie je podmienkou, aby bola nejaký čas v prevádzke?

Materskej školy sa reforma zatiaľ netýka, teda materská škola by mala zostať. Ako dlho, uvidíme. Takáto podmienka nebola daná zo strany Ministerstva školstva a vedy SR, ale

momentálne materská škola zostáva.

Čo bude s budovou, ak školu naozaj zrušia? Respektíve s nevyužitými priestormi?

Zatiaľ sme mali prvé rokovanie s riaditeľom Základnej školy v Lubochni a zástupcom spoločného školského úradu, Mgr. Kudličkom. Bola by tu možnosť, že by tu škola v Lubochni zriadila svoje elokované pracovisko a v prípade, že by v Lubochni boli plne obsadené triedy žiakmi, učilo by sa aj v našej budove. Takto by sa vlastne budova naďalej využívala na výučbu, teda na to, na čo bola primárne určená. To by síce znamenalo, že naša škola by už de iure neexistovala, lebo bude vymazaná zo siete školských zariadení, ale výučba by v budove prebiehala. V akom rozsahu, by ukázali konkrétne potre-

by školy v Lubochni v danom čase. Teda v praxi by to mohlo prebiehať tak, že by sme mali v budove len tretíakov, alebo len prvákov a štvrtákov, a tak podobne.

Reforma školstva, ktorú pripravuje ministerstvo, sa snaží modernizovať sieť základných škôl. Hlavným cieľom je zvýšiť kvalitu vzdelávania a znížiť náklady na prevádzku. V praxi to znamená, že malé školy s nízkym počtom žiakov – ako je tá v Stankovanoch – sú považované za neudržateľné. Tento problém sa dotýka mnohých škôl v malých obciach. Malé školy tak môžu byť zrušené ako samostatné inštitúcie a nahradené elokovanými pracoviskami väčších škôl. To ako sa situácia vyvinie, ukážu ďalšie rokovania.

spracovala redakcia SZ

S úsmevom to ide ľahšie...

Žena v supermarkete pride k pokladníkovi a pýta sa ho: "Čo dostanem, keď nájdem výrobok po záruke?" A pokladník na to: "salmonelózu."

Počas prednášky hovorí profesor študentovi:

- Okamžite zobuďte svojho kolegu!

- Prečo ja? Veď vy ste ho uspaľli!

Jedného dňa príde Dežo do Dopravného podniku mesta Bratislavy a žiada si električku. Predavačka sa ho pýta: - Pane, chcete to na mesiac? Dežo nahnevane:

- Né, tu po Blave! Vyzerám ako kozmonaut?

Poznáme dva druhy právnikov: tých, ktorí poznajú zákony a tých, ktorí poznajú sudcu.

Ide opitý chlap z krčmy a už to nemôže vydržať, tak sa oprie o najbližší dom a začne si uľavovať. V tom sa s okna vykloní jedna nájomníčka a zakričí: "Prestaňte s tým, lebo zide omietka". Opitý chlap len dvihne hlavu a povie: "Nech len zide a ja si to s ním vybavím!?"

Obsah čo nájdete v Stankovských zvestiach

Naša obec oslávila 600 rokov s.5

Letné kino pod hviezdami s.8

Pálenie jánskej vetry sa teší veľkej obľube s.9

Stankovaci po 70. rokoch opäť vo Východnej s.11

Súťaž vo varení kotlíkového gulášu s.12

ANJELSKÉ VIANOCE V KROMĚŘÍŽI

TERMÍN: 13.12.2025

PROGRAM:

- Zastávka v **Horní Lidči**, kde si pozrieme Česko-Slovenský betlehem, so scénou umiestnenou na ploche 170m², obsahuje až 230 figúriek.
- Potom navštívime **Vizovice** so známou pálenicou, s exkurziou do závodu Rudolf Jelínek, ktorý je významným producentom a exportérom alkoholických nápojov, ochutnávka, možnosť nákupu.
- Presun do nádherného mesta **Kroměříž**, pamiatky Unesco, ktoré je tiež nazývané „Hannácke Atény“. Prehliadka dominantného **Arcibiskupského zámku**, ktorý je v tomto adventnom období tematicky vyzdobený a prehliadka je zameraná na advent a sviatky
- V **Kroměříži** sa konajú „**Andělské vianoce**“ s programom plným pohody, smiechu a netradičných zážitkov. Pripravené sú ukážky remesiel, výtvarné dielničky a tvorivé workshopy spojené s predajom originálnych darčiekov: hračky, keramika, sklo, oblečenie, šperky, kozmetika, dekorácie, ukážky betlehemov, zdobenie vianočných ozdôb, hudobné adventné vystúpenia, výklady z ruky a kariet. Pochutnajte si na zábijačkových špecialitách, sladkých dobrotách, či varenom vínu.
- Adventný čas je kúzelným obdobím blížiacich sa Vianoc. Atmosféru si môžete vychutnať na **nádvorí radnice**, kde sú pripravené **adventné trhy** so zaujímavým kultúrnym programom – hudobné vystúpenia, divadelné a filmové predstavenia, remeselné dielničky, betlehem, stánky s výrobkami, darčekom, vianočnými ozdôbami, cukrovinkami, rôznymi dobrotami, punčom, medovinou a vareným vínom.
- Odchod domov vo večerných hodinách.

Viac informácií a prihlasovanie: 0908 930 749, belkova@stankovany.sk

MEDIÁLNY PARTNER
SPOLOČNÍK
do každého poľania

BEH ŠÍPSKOU FATROU

FINALE LOKÁLNEJ SÚŤAŽE ŠÍPSKO-FATRANSKÉ BEHY S VYHODNOTENÍM

DÁTUM: 11.10.2025 (SOBOTA)

MIESTO: STANKOVANY, AREÁL FUTBALOVÉHO IHRISKA
DĹŽKA HLAVNEJ TRATE: 11,3 KM
PREVÝŠENIE: 500M

ŠTART: HLAVNÉ KATEGÓRIE 11:15
DETSKÉ KATEGÓRIE 10:00
PROŠÍME O PREDREGISTRÁCIU DETÍ,
ŠTARTOVNÉ DETÍ ZDARMA

REGISTRÁCIA NA MIESTE, ŠTARTOVNÉ 15€
DETI 8:30 – 9:30, DOSPELÍ 8:30 – 10:45
ALEBO ONLINE DO 8.10.2025, ŠTARTOVNÉ 13€
NA: [HTTPS://MY.RACERESULT.COM/360476/](https://my.raceresult.com/360476/)

NASKENUJ QR KÓD A ZAREGISTRUJ SA

Spoločenská kronika

Narodili sa:

Anna Chorvátová (16.9.2025)

Sobáše:

Tomáš Belko a
Kristína Kmeťová

Úmrtia:

Margita Bajčiová (87 r.)
Róbert Čonka (44 r.)
Margita Šimová (87 r.)

Redakcia

Stankovské zvesti
Obecné noviny pre Stankovany
a Rojkov

www.stankovany.sk/zvesti
štvrtročník - šírený bezplatne
Číslo 3, ročník XVIII.,
september 2025
náklad: 400 ks

EV 3939/09
ISSN 1339-1984

Vydavateľ:
Obecný úrad Stankovany
Stankovany 133, 034 92,
IČO: 00 315 761

Stankovské zvesti

šéfredaktorka:

Mgr. Stanislava Bruk
zástupca šéfredaktorky:
Ing. Adam Bruk

redakcia: JUDr. Peter Malcho,
Mgr. Pavol Škuta, Mgr. Miroslava
Ivanová Polohová,
grafická úprava a sazba textu:

Ing. Adam Bruk
spolupracovali: Ing. Slávka
Belková

tlačiareň: Vrabel, Dolný Kubín
kontakt na redakciu:
stankovskezvesti@gmail.com

Texty neprešli jazykovou úpravou. Redakcia si vyhradzuje právo na apretáciu rukopisov a ich neuverejnenie.

UZÁVIERKA BUDÚCEHO ČÍSLA: 8.12.2025

Prosíme autorov textov, aby tento termín dodržali

Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch

Vyberáme zo štvrtého zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Stankovany konaného dňa 21.07.2025

Zasadenie obecného zastupiteľstva obce Stankovany otvoril a viedol starosta obce JUDr. Vladimír Urban, PhD., ktorý privítal všetkých prítomných poslancov. Na zasadnutí bolo prítomných 6 poslancov z celkového počtu 9, čo znamená, že obecné zastupiteľstvo bolo uznášaniaschopné. Ospravedlnili sa JUDr. Peter Malcho, Michal Straka a Mgr. Miroslava Polohová Ivanová, ktorí sa z dôvodu pracovných povinností nemohli zasadenia zúčastniť.

Spracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu lávky cez Váh

Starosta obce informoval prítomných o potrebe vypracovania projektovej dokumentácie na rekonštrukciu lávky cez rieku Váh, ktorá je dôležitým prepojením obce. Michaela Kapustová, hlavná kontrolórka obce, doplnila, že predpokladaná cena za spracovanie dokumentácie je 16 500 € bez DPH. V rámci diskusie Mgr. Peter Lacko položil otázku ohľadom porovnania cien s inými podobnými projektmi. Obecné zastupiteľstvo návrh jednohlasne podporilo a zároveň odporučilo realizovať aj vysporiadanie pozemkov pod miestnou komunikáciou vedúcou od hlavnej cesty k lávke.

Spracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu mosta pri ZŠ s MŠ

Ďalším bodom bolo spracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu mosta pri základnej škole a materskej škole. Starosta objasnil situáciu týkajúcu sa vlastníckych vzťahov k pozemkom pod mostom. Michaela Kapustová uviedla cenu

za projektovú dokumentáciu vo výške 9 500 € bez DPH, pričom vysporiadanie pozemkov by malo stáť približne 2 500 €. Obecné zastupiteľstvo návrh jednohlasne schválilo a odporučilo začať aj s vysporiadaním vlastníckych práv k dotknutým pozemkom.

Dodatok č. 2 k zmluve o súhlase na vykonanie preložky elektroenergetického zariadenia

Starosta obce informoval o potrebe podpísania dodatku č. 2 k existujúcej zmluve týkajúcej sa preložky elektroenergetického rozvodného zariadenia v lokalite IBV Pod Jasením. Celková cena za preložku bola stanovená na 102 000 € s DPH, pričom zálohová platba predstavuje 5 000 €. Poslanci v diskusii vyjadrili potrebu zahrnúť zostávajúce náklady do rozpočtu obce na rok 2026. Zastupiteľstvo jednomyseľne súhlasilo s podpísaním dodatku a poverilo starostu jeho podpisom.

Dodatok č. 1 k Zmluve o nájme pozemkov – Obecné lesy Stankovany

Starosta obce predložil návrh dodatku č. 1 k zmluve o nájme pozemkov, ktorú má obec uzatvorenú so spoločnosťou Obecné lesy Stankovany, s.r.o. Hlavná kontrolórka Michaela Kapustová objasnila technické a právne náležitosti dodatku. V rámci diskusie sa poslanci Mgr. Peter Lacko a Ing. Peter Tomáš zaujímali o konkrétne zmeny v podmienkach nájmu. Obecné zastupiteľstvo návrh dodatku jednomyseľne schválilo.

Rozpočtové opatrenie č. 2/2025

Starosta predstavil návrh rozpočtového opatrenia č. 2/2025, ktoré zahŕňa úhradu zálohy na preložku vysokonapäťového kábla v lokalite Lesová

– Podjasenie, rekonštrukciu vodovodu na ulici Mokracká a uloženie kanalizačného potrubia. Celkové náklady boli vyčíslené na 45 000 € bez DPH, bez započítania nákladov na obnovu komunikácie. Po diskusii s poslancami, najmä Ing. Petrom Tomášom a Mgr. Petrom Lackom, sa zastupiteľstvo zhodlo, že ponuka od Vodárenskej spoločnosti Ružomberok je cenovo neakceptovateľná a odporúčajú ďalšie rokovania. Obecné zastupiteľstvo schválilo úpravu rozpočtu, avšak s odmietnutím konkrétnej ponuky na zhotovenie prác.

Zámer kúpy pozemkov pod miestnou cestou

Starosta informoval o potrebe majetkového vysporiadania pozemkov pod cestou vedúcou od lávky cez rieku Váh až po hlavnú cestu. Pozemky sú vo viacerých vlastníctvach a ich odkúpenie alebo darovanie je nevyhnutné pre možnosť rekonštrukcie komunikácie. Cena za geometrický plán a znalecké posudky bola vyčíslená na 2 632,96 €. Obecné zastupiteľstvo tento zámer jednomyseľne podporilo.

Dočasná elektrická prípojka – parcely C-KN 284/112 a 284/113

V súvislosti s výstavbou v lokalite IBV Pod Jasením starosta navrhol zriadiť dočasnú elektrickú prípojku pre pozemky 284/112 a 284/113. Náklady na zriadenie predstavujú približne 2 000 €. Poslanci súhlasili s návrhom, pričom sa dohodli, že tieto náklady budú premietnuté do ceny pozemkov pri ich budúcom predaji.

Zámer predaja časti pozemku – Ing. Mikuláš Fúra

Obec obdržala žiadosť od Ing. Mikuláša Fúru o odkúpenie časti pozemku parc. č. E-KN 10617 s výmerou 135 m². Po

diskusii zastupiteľstvo nesúhlasilo s predajom celej žiadanej výmery. Schválili však možnosť odkúpenia menšej časti – približne 45 m² – potrebnej na vytvorenie vjazdu a výjazdu na miestnu komunikáciu. Zároveň odporúčili žiadateľovi podať novú žiadosť v súlade s týmto stanoviskom.

Voľba prísediacich na Okresný súd Ružomberok

Starosta obce informoval o žiadosti Okresného súdu Ružomberok o výber kandidátov na funkciu prísediacich na obdobie 2025 – 2029. Uviedol, že viacerí občania boli oslovení, ale nikto zo záujemcov túto funkciu neprijal. Obecné zastupiteľstvo túto informáciu vzalo na vedomie.

Diskusia

V rámci diskusie sa Ing. Peter Tomáš informoval na výstavbu ciest a možnosť vysypania ciest makadamom v lokalite IBV Pod Jasením. Diskutovalo sa aj o potrebe výmeny okna na prístavbe obecného úradu. Poslanci hovorili o finančnej podpore pre FK SOKOL Stankovany, ktorý sa stará o futbalový areál, a padol návrh prizvať Mgr. Pavla Škutu ako zodpovednú osobu za jeho správu. Mgr. Peter Lacko sa informoval o možnosti zvýšenia pracovného úväzku a mzdy pre zamestnankyňu Eriku Timčovou, vzhľadom na rozsah jej pracovnej agendy. Starosta navrhol zapracovať túto požiadavku do rozpočtu obce na rok 2026.

Starosta obce poďakoval všetkým prítomným za aktívnu účasť, vecnú diskusiu a zodpovedný prístup k prerokovaným témam. Zasadnutie obecného zastupiteľstva ukončil o 19:30 hod.

Prvé dni v škôlke: smiech, hry a nové priateľstvá

Priestory materskej školy po letných prázdninách opäť ožili detským smiechom, radosťou, hlukom, no miestami i plačom, ktorý k začiatkom roka patrí.

V triede Včielok sa zvíta-

li predškoláci a staršie deti. V triede Žabiek sa zas novoprijaté deti spoznali s mladšími deťmi našej škôlky. Prvé dni sme nechali plynúť voľnejšie – zoznamovali sme sa, hrali, zdieľali zážitky z prázdnin

a spoločne vytvorili triedne tablá.

Sme na začiatku dlhej cesty, na ktorej budeme spolu objavovať, učiť sa a rásť. Kto má chuť ísť s nami, môže ju prežiť aspoň sprostredkovane – stačí

sledovať našu verejnú facebookovú stránku s názvom Materská škola Stankovany. Potešíme sa, ak sa k nám pridáte.

text: Katarína Veselá

Starosta obce Vladimír Urban: malé víťazstvá a veľké výzvy

Začiatok výstavby v lokalite Lesová – Podjaseň

Pred viac ako šiestimi rokmi, na začiatku môjho mandátu, som vstupoval do funkcie starostu s túžbou, aby sa v Stankovanoch počas môjho pôsobenia začalo stavať v lokalite Lesová – Podjaseň. Táto túžba sa teraz konečne začala uskutočňovať. Jeden rodinný dom už rastie a v ďalších troch prípadoch sa začalo stavebné konanie, resp. podľa novej legislatívy konanie o stavebnom zámere. Verím, že v priebehu septembra a októbra budú mať títo účastníci v rukách stavebné povolenia.

V tejto lokalite rátame aj s výstavbou takmer 40 obecných nájomných bytov a dvoch desiatok rodinných domov. Obec pripravovala toto územie na výstavbu, s určitými prestávkami, takmer dvadsať rokov. Nič teda nestojí v ceste rozvoja obce, snáď iba obava z poklesu počtu obyvateľov. Klesajúca demografická krivka je mementom, ktoré vzbudzuje obavy, či sa nám podarí tieto byty naplniť.

Doterajšie investície a reali-

zované projekty

V priebehu troch rokov tohto volebného obdobia sa nám podarilo dokončiť rekonštrukciu hasičskej zbrojnice v Rojkove. V lokalite Lesová – Podjaseň, určenej na individuálnu bytovú výstavbu, sme stihli položiť vodovod, dažďovú aj splaškovú kanalizáciu a verejné osvetlenie. Na všetky tieto stavby sme vybavovali územné rozhodnutie, stavebné povolenie i kolaudačné rozhodnutie. Tento rok sa nám podarilo dokončiť nadstavbu materskej školy a zrekonštruovať a zmodernizovať Dom smútku. Aj na tieto akcie sme vybavili všetky potrebné povolenia. V Stankovanoch sa nič nerobí načierno! Ešte tento rok sa chystáme na výstavbu chodníka pre chodcov v časti Rojkov – od hasičskej zbrojnice k autobusovej zastávke. Od októbra minulého roka máme konečne stavebné povolenie, hoci jeho získanie bolo komplikované. Teraz treba urobiť výberové konanie a najstť stavebnú firmu. Predpokladám, že v októbri by sme s prácami

už mohli finišovať.

Obecné nájomné byty a energetická infraštruktúra

Positívnu správou je, že sa nám konečne podarilo posunúť vpred prípravu stavebného povolenia pre obecné nájomné bytovky. V máji tohto roku nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť stavebné povolenia na posilnenie elektrickej siete – trafostanice – a na preložku kábla. Tieto povolenia boli kľúčové pre začatie územného konania a stavebného konania na bytové domy. Bolo potrebné riešiť viacero úloh: uzavrieť dodatky k zmluve so Slovenskou distribučnou, najstť stavebný dozor s aprobáciou na elektrozaistenia, získať súhlas Správy majetku Železníc SR na vecné bremeno a povolenie od Dráhového správneho úradu v Bratislave. Predbežne sme dohodnutí, že realizácia preložky kábla prebehne v období október 2025 – január 2026. Stavebné povolenia už máme, čo je prvý predpoklad na začatie územného kona-

nia na bytovky. Predtým však musíme požiadať o zmenu územného rozhodnutia, keďže sa zmenilo situovanie parkovacích miest. Preložka kábla a pretlak popod železničnú trať bude obec stáť 102 tisíc eur, čo nie je lacná záležitosť. Ak chceme pokračovať vo výstavbe bytoviek, museli sme pristúpiť na túto podmienku. Aj napriek komplikáciám to považujem za malé víťazstvo – prekonal sme najväčšiu prekážku, tzv. magický bod napojenia. Máme dve projekčné ponuky: jedna dlhá bytovka s rovnou strechou alebo dve kratšie so sedlovými strechami. V každom prípade tu vyrastie 36 – 40 bytov, financovaných prostredníctvom ŠFRB.

Individuálna bytová výstavba Podjaseň

Konečne sa začalo stavať aj v IBV Podjaseň. Máme predaných 9 stavebných pozemkov a evidujeme dvoch ďalších záujemcov. V lokalite je však ešte 12 voľných pozemkov, ktoré ponúkame za 55 €/m² + DPH.

Myslím, že sú slušné, dostatočne veľké a poloha Stankovian je atraktívna pre mladé rodiny – Ružomberok a Dolný Kubín sú vzdialené 18 km, Martin 25 km. Pre stavebníkov sú k dispozícii dažďová aj splašková kanalizácia, dočasné elektrické prípojky, vodovod a prípojky ku každému pozemku. Zostáva dobudovať stálu elektrickú sieť a spevnenú miestnu cestu. Asfaltový povrch zatiaľ robiť nebudeme, keďže v najbližších rokoch tu budú prebiehať práce na elektrickej sieti a pohybovať sa ťažká technika.

Spoločenský život v obci

V Stankovanoch sa stále niečo deje – stavia sa, rekonštruujú, organizujú sa spoločenské a kultúrne akcie. Napriek tomu si niektorí obyvatelia stále ťažkajú, že sa nič nedeje. Najviac si ťažkajú tí, ktorí najradšej ležia na gauči. Pravdupovediac, väčšinu z nich som nikdy nevidel na žiadnej brigáde. Keď prídu na podujatie organizované obcou, buď sa doriadia natoľko, že si na druhý deň nič nepamätajú, alebo sa venujú písaniu sťažností a posielaniu kontrol. Tým znechucujú tých, ktorí sú ochotní sa obetovať a organi-

zovať akcie v prospech väčšiny.

Rekonštrukcia Domu smútku

Tento rok sme pracovali aj na čiastočnej rekonštrukcii Domu smútku. Vylepšili sme interiér, zošili prasknuté múry, natreli ho bielou farbou, osadili nové okná a vymenili starý chladiaci box za nový nerezový, úsporný dvojbox. Cieľom bolo vytvoriť dôstojnejšie prostredie pre poslednú rozlúčku.

Prístavba a brozba zrušenia školy

Ďalej sme zrealizovali prístavbu materskej školy nad školskou jedálňou. Budova školy prešla za posledných desať rokov komplexnou rekonštrukciou – zateplenie, výmena okien, elektroinštalácie, svietidiel, nová kuchyňa, ihrisko a počítačová učebňa.

Žiaľ, túto radosť nám pokazila správa zo školského úradu. Vzhľadom na nízky počet žiakov – iba 19 v štyroch ročníkoch – nám chcú školu zrušiť. Po 220 rokoch! Ak raz škola vypadne zo siete školských zariadení, už ju tam späť nikdy nedostaneme.

Je to smutné, pretože úsilie o modernizáciu školy tak môže

vyjsť nazmar. Obyvatelia si za to môžu sami – rodičia prestali prejavovať lokálpatriotizmus a dávajú deti do škôl v Ružomberku a Lubochni. Výsledkom je prázdna škola a jej plánované zrušenie už od budúceho školského roka (na 98 %).

Plánované rekonštrukcie mostov a lávky

Spolu s poslancami sme dospeli k záveru, že treba zrekonštruovať lávku cez Váh a most pri škole. Ide o finančne náročné stavby, preto sme sa rozhodli pripraviť projektovú dokumentáciu a uchádzať sa o dotácie z fondov EÚ. Na lávke chceme vymeniť betónovú mostovku za polykarbonátovú, čím by sa znížilo zaťaženie. Lávka z roku 1989 je značne poškodená – aj vplyvom používania posypovej soli, ktorú som po nástupe do funkcie zakázal. Most pri škole si vyžiada ešte vysporiadanie pozemkov. Bude potrebné zabezpečiť znalecký posudok, geometrický plán, zamerať výškopis a polohopis mosta a riešiť odkúpenie či vlastnenie pozemkov.

Kanalizácia – dlhoročný problém

Už piatykrát sme podali žiadosť na Environmentálny fond o dotáciu na kanalizáciu. Zatiaľ neúspešne. Za môjho starostovania sa podarilo vybudovať asi 350 metrov novej kanalizácie na Hruškovej ulici a pretlak kanalizácie popod železničnú trať, čo bolo veľmi náročné a drahé.

Žiaľ, odvtedy sme nepokročili. Ružomerská vodárenská spoločnosť mala iné priority a ani žiadosti na fond neboli úspešné. Investovali sme už 4 000 € do žiadostí, no vždy prišla záporná odpoveď. Verím však, že raz sa nám podarí obec kompletne odkanalizovať.

Verejné osvetlenie a rozhlas

Do budúcnosti vyvstáva aj potreba rekonštrukcie verejného osvetlenia a obecného rozhlasu. Súčasný bezdrôtový systém je poruchový, drahý na údržbu a citlivý na počasie. Polovicu prijímačov sme už museli vymeniť, pričom jeden stojí 450 €. Väčšina obcí preto prechádza späť na klasický rozhlas po drôte. Aj u nás bude potrebné tento problém v blízkej budúcnosti definitívne vyriešiť.

spracovala redakcia SZ

Naša obec má 600 rokov

V júli sme si spoločne pripomenuli krásne výročie našej obce – 600 rokov od prvej písomnej zmienky o našej obci. A povezdme si úprimne – tých 600 rokov to nie je len číslo v kronike. To sú stovky príbehov, generácie našich predkov, ktorý tu žili, pracovali, budovali svoje domovy a nechali nám dedičstvo, na ktoré môžeme byť právom hrdí. O histórii našej obce a oslavách sme sa porozprávali so starostom obce Vladimírom Urbanom.

Tento rok oslavujeme 600 rokov od prvej písomnej zmienky.

O akú zmienku konkrétne išlo?

Za prvú písomnú zmienku o Stankovanoch sa považuje listina z 27. júna 1425, ktorú vydal kapitán hradu Likava Ján Mešpeth alias Hluk. V nej sa spomína Peter Byter de Zirin, syn Stanka, ako prvý dedičný šoltýs – alebo škultét obce. Šoltýs mal isté privilégiá, no nebol šľachtic, iba slobodník. A práve meno jeho otca Stanka sa prenieslo do názvu obce – Stankovany.

Existujú však aj staršie zmienky o tomto území, je to tak?

Áno, historici upozorňujú aj

na listinu z roku 1337. Vdova Izolda po Jánovi z Turca v nej darovala pozemky medzi Liptovom a Turcom Petrovi zo Spiša, ružomerskému mešťanovi, aby ich osídlil. V texte sa spomína aj malý mlyn. Nie je však isté, či šlo priamo

o Stankovany, alebo o osadu v ich blízkosti. Možno však je, že práve tento Peter zo Spiša bol predkom neskoršieho šoltýsa Petra Bytera de Zirin. Treba dodať, že vtedajšie pome-ry boli iné. Liptovská stolica ešte neexistovala, celé územie

patrilo pod správu Zvolenského komitátu. Keď sa Liptov v roku 1339 osamostatnil, bolo potrebné staršie donácie potvrdiť od novej vrchnosti. Preto sa v roku 1425 objavila znova listina, ktorú vydal kapitán hradu Likava, a o rok neskôr aj kráľ Žigmund Luxemburský. V 14. storočí nastalo veľké ochladenie, tzv. malá doba ľadová, ktorá trvala až do 19. storočia. Úroda nedozrievala, nastali hladomory a epidémie. To bol zrejme dôvod, prečo

osada spomínaná v roku 1337 zanikla alebo bola opustená. Až o sto rokov neskôr sa na týchto miestach objavujú Stankovany, už s pomenovaním po Stankovi Byterovi de Zirin.

Máme dôkazy, že Stankovany boli osídlené ešte pred týmito listinami?

Áno. Pri výkopových prácach pri cintoríne robotníci našli časti hlinenej nádoby z obdobia okolo roku 400 n. l. To dokazuje, že tu už v dobe

rímskej existovalo trvalé sídlisko. Je pravdepodobné, že obyvatelia kontrolovali jeden z prechodov na Oravu.

Ktoré ďalšie historické udalosti v dejinách obce považujete za významné?

Spomenul by som tri: - Cholerová epidémia roku 1831, ktorá si vyžiadala 127 obetí. Na jej pamiatku postavili naši predkovia kaplnku Sedembolestnej Panny Márie. - Prvú svetovú vojnu, z kto-

rej sa nevrátilo 29 mužov. V rámci osláv 600 rokov sme im odhalili pamätnú tabuľu. - Výstavbu kostola na prelome 19. a 20. storočia. Posvätený bol v roku 1901, no biskupská konsekrácia sa uskutočnila až 14. apríla 2024, keď ho biskup František Trstenský posvätil po doplnení kamenného inventára. Splnila sa tak veľká túžba farára Martina Pazúrika – hoci až po 123 rokoch.

text: Vladimír Urban

Oslavy 600. výročia obce priniesli paletu pestrého programu

Posledný júlový víkend patrilo oslave jubilea našej obce. V dňoch 26. a 27. júla Stankovany ožili bohatým kultúrnym i spoločenským programom. A hoci nás počasie poriadne vyskúšalo, podujatie sa v rámci možností uskutočnilo v plnom pripravenom rozsahu.

V rámci príprav akéhokoľvek podujatia sa musia organizátori pripraviť na alternatívy rôzneho typu počasia. Na scenár priaznivého aj menej priaznivého počasia sme boli pripravení aj my. Vzhľadom k tomu, že v sobotu 26. júla prechádzala ponad Stankovany silná búrka, sa organizačný tím zhodol na posune začiatku prvého podujatia, ktorým bolo Spomienkové podujatie pri kaplnke Sedembolestnej Panny Márie na dolnom konci obce. O zmene času boli obyvatelia informovaní formou miestneho rozhlasu. Zúčastnili sa ho členovia spoločenských a kultúrnych organizácií, starosta obce vystúpil s krátkym vstupom o histórii obce, pán farár predniesol modlitbu, odznela báseň v podaní Anny Demikátovej a členovia speváckej skupiny Stankovanka zaspievali hymnickú pieseň. V blízkosti brehu Váhu bola zasadená lipa malolistá nízkokmenná na pamiatku tejto udalosti. Nasledoval

slávnostný sprievod všetkých zúčastnených, na jeho čele šiel kôň zapriahnutý do historickej bričky, ktorý sa pristavil pri Obecnom úrade. Tam pokračoval program druhým podujatím a to slávnostným odhalením pamätníka obetiam padlým v prvej svetovej vojne. Tohto pietneho aktu sa zúčastnili aj príslušníci Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku a členovia Zväzu vojakov a vojenských veteránov. Nasledovalo odhalenie drevenej repliky rumpálovej studne, ktorá je situovaná na mieste, kde kedysi stála lipa a v jej blízkosti bola vyhlbená studňa. Zaujímavosťou sa o nej môžu dozvedieť viac z informačnej tabule, ktorá je situovaná na okraji cesty.

Početný sprievod organizácií i mnohých obyvateľov našej obce i tzv. cezpoľných návštevníkov smeroval na ihrisko. Tam bol pripravený kultúrny program na veľkokapacitnom pódiu a sprievodné aktivity v rámci športového areálu FK Sokol Stankovany. Kultúrny program otvoril starosta obce Vladimír Urban, slovom sprevádzala moderátorka Stanislava Bruk, nasledovali vystúpenia hudobných hostí, Doroty Nvotovej, Roba Pappa a kapely Starmania. Kým sa na večernú zábavu nachystal DJ, všetkých zúčastnených roztancovala ka-

pela Vlado Chovan Band. Vyhlásená bola aj bohatá tombola. Počas celého dňa prebiehali aj sprievodné aktivity. Pripravené boli ukážky techniky DHZ, do obce zavítali aj policajti s policajnými psami, ktorí robili ukážky ich práce. Pri hlavnom pódiu bola vo veľkom stane nainštalovaná výstava stankov-

ských krojov a historických fotografií, ktorá sa stretla s veľmi pozitívnymi ohlasmi. Ľudia ju hojne navštevovali a často-krát spomínali a spoznávali na fotografiách svojich predkov. Veľkej obľube sa tešila jazda na historickej bričke, ťahanej koňom, ktorá prechádzal trasu od ihriska, cez Záhumnie, popri kostole a späť, v trvaní štyroch hodín bez prestávky. Vozili sa deti, dospelí i starší ľudia. V priestoroch prístavby Obecného úradu prebiehala výstava

prác detí, ktoré sa zrealizovali v rámci podujatia Výtvarné dni v Stankovanoch z rokov 2024 a 2025. Autor nového dokumentu o našej obci, Matúš Buliak, premietal nové dielo na plátne, a všetci záujemci si ho mohli pozrieť nielen v sobotu, ale aj nasledujúci deň. Tento videozáznam si môžu záujem-

ci pozrieť v blízkej dobe bude totižto bude zverejnený na youtube kanáli.

Návštevníci podujatia si mohli zakúpiť nápoje a chutné jedlo, ktoré pripravili v podobe gulášu Poľovnícke združenie, halušiek s kapustou od Jednoty dôchodcov, či grilovaných klobás od DHZ Stankovany. Pri príležitosti osláv dala obec Stankovany vytvoriť aj magnetky s vyobrazením historickej časti Stankovian. Tie si mohli ľudia zakúpiť v šenku, rovna-

ko ako aj brožúrku o histórii a súčasnosti obce pod názvom *Mílniky histórie Stankovian*. Predaj týchto dvoch predmetov sa konal aj po skončení osláv, konkrétne cez Obecný úrad. Záujemcov bol značný počet, dokonca bolo množstvo kupujúcich z radov tých, ktorí nie sú zo Stankovian alebo rodákov, ktorí si takto radi zaspomínajú na rodnú obec. Historická brožúra sa predala v priebehu pár dní, magnetky sú stále k dispozícii na predaj na Obecnom úrade.

Od 20.30 sa v priestoroch športového areálu konala večerná tanečná zábava pod holým nebom. Napriek nepriaznivým prognózam, v noci z neba nespádla ani kvapka a tak sa mohli všetci návštevníci, ktorých bolo hojne, zabaviť v sprievode hudby DJ Sanča.

Nedeľné ráno venovali organizátori upratovaniu a úprave areálu po predošlom dni, aby sa mohlo dôstojne pokračo-

vať v oslavách. O 10.30 bola v Rímsko-katolíckom kostole v Stankovanoch slúžená slávnostná svätá omša. O 13.00 sa na veľkom pódiu na ihrisku začala druhá časť kultúrneho programu.

Po otvorení programu nasledovalo ocenenie tridsiatich osobností z našej obce, ktoré sa podieľali na rozvoji života Stankovian alebo ich propagácii.

Kultúrny program modeloval pán Martin Kopor, ktorý na úvod predniesol báseň o obci. Ako prví vystúpili členovia Ochotníckeho divadla z Liptovského Mikuláša, ktorí svojím spracovaním dejinných udalostí priblížili históriu našej obce. Na pódiu ich vystriedali deti z Detskej folklórnej skupiny Mrvenička, Mužský spevácky zbor Vrabelovci, Folklórna skupina Podšíp, Spevácka skupina Stankovanka fungujúca pod Maticou slovenskou a Ľudová hudba Galabanda z Lip-

tovského Mikuláša.

Aj v nedeľu boli pripravené sprievodné aktivity, ktoré sa napriek nepriaznivému počasiu uskutočnili v plnej miere. Sprístupnené bola opäť výstava krojov i historických fotografií. Deti zavítali do stánku, kde boli pre nich pripravené tvorivé dielničky v réžii Petry Belkovej.

Podujatie sa napriek nedostatkom podarilo zorganizovať

v dôstojnej forme. Prinieslo pestrú paletu kultúrneho a spoločenského programu. Ďakujeme všetkým jednotlivcom i organizáciám a v neposlednom rade aj dobrovoľníkom, ktorí priložili ruku k dielu. Podujatie finančne podporil Žilinský samosprávny kraj.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Významné osobnosti obce Stankovany

Rozvoj obce stojí na mnohých ľuďoch – niektorí sú viditeľní viac, iní menej, no každý z nich prispieva k tomu, aby bolo miesto, kde žijeme, lepšie. Nie všetky mená sa objavujú na pamätných zoznamoch či v zozname ocenených, no významná je každá ruka, ktorá pomohla, každý nápad, ktorý posunul veci dopredu, aj každý kúsok energie venovaný pre spoločné dobro.

Pri príležitosti osláv 600. výročia obce sa programová rada rozhodla oceniť niekoľko desiatok ľudí, ktorí svojou činnosťou prispeli k rozvoju, skrásňovaniu či reprezentácii Stankovian. Ich práca mala často nielen miestny, ale aj regionálny či celoslovenský význam.

Ocenených bolo takmer 30 osobností z oblasti športu, kultúry, vzdelávania, dobrovoľ-

níctva, hasičstva, poľovníctva i samotného rozvoja obce.

Ocenené osobnosti:

Rudolf Baleja – bývalý starosta obce, za rozvoj obce Stankovany

Peter Bartoš – za rozvoj dobrovoľnej požiarnej ochrany a poľovníctva

Zdeno Buliak, in memoriam – za propagáciu slovenského folklóru a činnosť v Matici slovenskej

Emil Čieško, in memoriam – za rozvoj dobrovoľnej požiarnej ochrany v Stankovanoch a Rojkove

Lubomír Čieško – za rozvoj a podporu športového života

Peter Demikát, in memoriam – za rozvoj dobrovoľnej požiarnej ochrany

Hieroným Fúra – za rozvoj včelárstva

Marta Fúrová – za založenie Jednoty dôchodcov

Marta Gašperová – za dlhoročné vedenie základnej školy

Ján Huntata – za založenie ochotníckeho divadla a národopisného krúžku

Anton Chomist – za rozvoj športového a spoločenského života

Ivan Ivanov – za rozvoj dobrovoľnej požiarnej ochrany

Matej Janík – bývalý starosta obce, za rozvoj obce

Nikola Konkolová – za rozvoj šachu a propagáciu obce

Peter Lacko – za rozvoj poľovníctva a ochrany prírody

Peter Lacko, in memoriam – bývalý starosta obce, za rozvoj obce

Jolana Malchová – za aktívnu činnosť v Jednote dôchodcov

Ludmila Malchová – za propagáciu folklóru a činnosť v Matici slovenskej

Ladislav Prídavok Hrkút – za rozvoj včelárstva

Milan Straka – za rozvoj lesnej a poľovníckej činnosti

Peter Straka – za rozvoj futbalového klubu

Edita Straková – ako nositeľka ľudových tradícií obce

Mária Straková – za dlhoročnú prácu hlavnej kontrolorky obce

Pavol Šimo – za rozvoj športového života a starostlivosť o športový areál

Pavol Škuta – za rozvoj športových oblastí v Stankovanoch

Ladislav Štúr, in memoriam – za rozvoj obce

Ján Tatár – bývalý starosta obce, za rozvoj obce

Helena Tavelová, in memoriam – za reprezentáciu obce v atletike na celoštátnej úrovni /bývalá ČSR/

Podakovanie za ocenenie

Úprimne sa chcem poďakovať za moje ocenenie, ktoré som dostala dňa 27. júla pri príležitosti 600. výročia obce Stankovany. Prevzala som ho z rúk starostu obce JUDr. Vladimíra Urbana PhD. na slávnostnom zhromaždení. Ocenení boli aj ďalší 30-ti spoluobčania obce.

Toto moje ocenenie si mimoriadne vážim, bolo pre mňa veľmi príjemným prekvapením. Je to pre mňa česť, ale zároveň aj výzva na ďalšie ešte

kvalitnejšie zviditeľňovanie našej obce v šachovom svete.

Zároveň ďakujem rodičom, trénerom, sponzorom, celému šachovému kolektívu za podporu a ochotu. Bez nich by neboli moje šachové olympiády v Turecku a Nórsku. Neboli by Majstrovstvá sveta v Poľsku, Srbsku, Chorvátsku, Čechách ... a na Slovensku. Bez nich by som toto ocenenie určite nedržala v ruke.

Nadalej sa budem snažiť kvalitne pripravovať na Me-

dzinárské šachové turnaje. Vzorne reprezentovať Slovensko a vždy sa budem s radosťou

vracat' domov do Stankovian-Rojkova.

text: Nikola Konkoľová

Pálenie jánskej vetry sa teší veľkej obľube

Dobrovoľnému hasičskému zboru Stankovany sa opäť po roku podarilo postaviť Jánsku vetru na tradičnom mieste v areáli ihriska FK SOKOL Stankovany. Tanečná zábava spojená s pálením Jánskej vetry sa uskutočnila v sobotu 28. júna 2025 a k zapáleniu sa pristúpilo po zotmení o 22:00 hod.

Pálenie Jánskej vetry sa v našej obci stalo už tradíciou a každým rokom pribúda stále viac a viac návštevníkov tohto podujatia nie len z radov našich spoluobčanov, ktorí prichádzajú do areálu ihriska FK SOKOL Stankovany zažiť magické čaro svätójánskej vetry. Príjemné letné počasie, ožarujúce svetlo Jánskej vetry, praskot horenia vysušeného

dreva a početné skupiny ľudí vytvárali príjemnú atmosféru tohto podujatia.

Od roku 2011, kedy sme po prvý krát postavili Jánsku vetru v areáli ihriska FK SOKOL Stankovany sa tohto podujatia zúčastňuje každým rokom stále viac ľudí a dovoľme si povedať, že týmto spoločenským podujatím otvárame kultúrne leto v Stankovanoch.

Krátko po 22:00 sa členovia DHZ Stankovany zoradili pri bufete a pri ožarujúcom svetle horiacich fakiel postupovali smerom k vatre, kde bola jedna fakľa odovzdaná starostovi obce, ktorý zahájil slávnostné zapálenie Jánskej vetry. Členovia DHZ Stankovany, ktorí sa podieľali na stavaní vetry si uctili toto spoločenské podujatie

hymnou Slovenskej republiky, po ktorej si všetci prítomní spoločne zaspievali ďalšie ľudové pesničky – Na kráľovej holi, Tam pod Tatrami, Čo ste hasiči. Po zapálení nasledovala tanečná zábava pri ožarujúcom

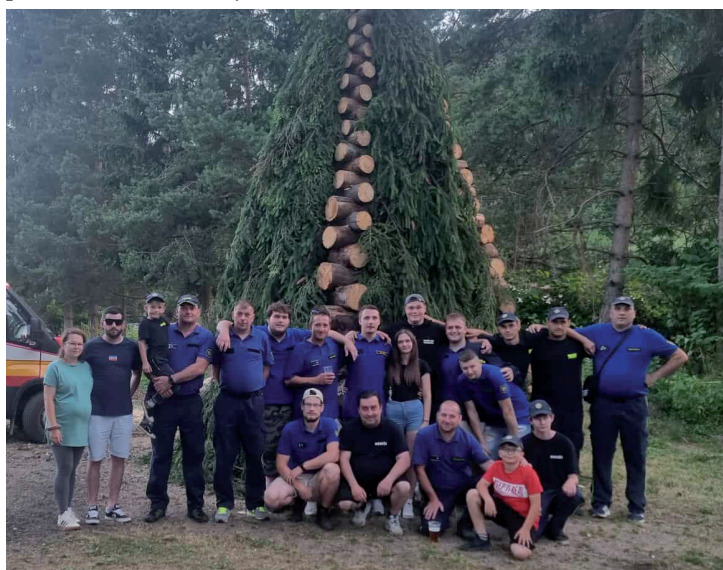
na stavbe Jánskej vetry, ktorých každým rokom ubúda a vždy to ostáva na pár zaniatených členoch, ktorí sú ochotní obeť svoj voľný čas pre tento účel. Poďakovanie patrí aj ob-

svetle Jánskej vetry až do skorých ranných hodín. Skutočne nás teší, že toto podujatie si každým rokom získava viac a viac návštevníkov, dokonca aj z radov starších ľudí, ktorí si aj takýmto spôsobom pripomínajú mladé časy. V závere ďakujem všetkým členom DHZ Stankovany, ktorí sa podieľali

chodnej spoločnosti Obecné Lesy Stankovany s.r.o. za poskytnutie dreva na postavenie Jánskej vetry a občanom bývajúcim v okolí ihriska za strpenie hlučného prostredia ako aj všetkým zúčastneným, ktorí svojou prítomnosťou podporili činnosť nášho zboru.

text: Peter Malcho

Letné kino pod hviezdami

VStankovanoch sa už stalo tradíciou, že v lete realizujeme pre našich obyvateľov, ale aj návštevníkov obce Letné kino pod hviezdami. Tento rok sa to deje už po piatykrát.

Začínali sme v roku 2021 v spolupráci s MAS Dolný Liptov, obec vybrala a objednala filmy, ktoré sa budú premietiť a MAS Dolný Liptov dodala techniku. V prípade nepriaznivého počasia sa však nepremietalo a nájsť nový voľný termín pri vyťažení techniky pre celý okres bol problém. Preto sa Obec Stankovany rozhodla investovať do technického vybavenia na premietanie a v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom sme v roku 2024 spolufinancovaním zakúpili projektor, plátno so stojanom a ozvučenie.

Nie je vždy jednoduché nájsť medzi stovkami filmov a rozprávok ten správny titul, ktorý zaujme. Tento rok sme vsadili na filmy s českej, slovenskej a francúzskej produkcie. Všetky premietané tituly boli s voľným vstupom, s možnosťou priniesť si vlastné stoličky, karimatky, deky a pod. Samozrejmosťou je kryté sedenie a otvorený šenk s občerstvením.

Ako prvý titul sme uviedli film **POD KRÍDLAMI DRÁKA**, z roku 2024, ktorý natočili tvorcovia z vedľajšej obce Lu-

bochňa a natáčalo sa v exteriéroch v nám známych ako Podšíp, Korbeľka, Lubochnianska dolina a pod. Počasie nám prialo, bol krásny teplý letný večer, práve sa skončil školský rok a divákov sa nazbieralo neúrekom. Mnohí s vlastnými sedačkami a karimatkami.

Druhý titul sme pripravili na premietanie v sobotu 5.7.2024 a to českú romantickú komédiu z roku 2025 **MORE NA DVORE**. V hlavných úlohách si zahrali Ondřej Vetchý a Jiří Langmajer. Film zaujal, aj sme sa posmiali aj nám sem-tam slza vypadla z oka.

Pokračovali sme ďalšou novinkou z českej produkcie v piatok 18.7.2025 komédiou z roku 2025 **AKO SA NÁM TO MOHLO STAŤ** s overenou dvojkou Bolek Polívka a

Miroslav Donutil, ktorí sa po filme **Pelišky** opäť stretli spolu na plátne. Film s nečakanými a vtipnými odhaleniami, ktoré bláznivým spôsobom spochybňuje rodinné predstavy a predsudky hlavných protagonistov.

V piatok 15.8.2025 sme premietali francúzsku komédiu **JA A MŮJ TERAPEUT** z roku 2024 o bláznivých situáciách, ktoré zažíva známy psychoanalytik so svojim úzkostlivým a mimoriadne dotieravým pacientom.

Prázdninové letné kino pokračovalo vo štvrtok 28.8.2025 slovenskou čiernou komédiou **INVALID** z roku 2023, ktorá vtipne vrátila na plátno 90. roky - šuštiakové súpravy, pestrofarebné saká, veľké magnetofóny, videoprehrávače, gýčová dancefloor hudba, vi-

deopožičovne na každom kroku, nové spoločenské pomery, záplava rôznych podvodníčkov, začínajúci organizovaný zločin a s ním spojené násilie a korupcia.

No a na záver letného kina sme mysleli aj na deti a v piatok 29.8.2025 sme im premietli francúzsky rodinný film **PES A MAČKA: Bláznivé dobrodružstvo** z roku 2024 o internetovej celebritke mačke Dive a túlavom psovi šteniatku, ktorí spoločne vyrážajú na zbesilú cestu zasneženou divočinou z Kanady do New Yorku.

Verím, že premietanie si našlo mnoho priaznivcov nielen z obyvateľov obce, ale aj návštevníkov či susedov u okolitých dedín. Uvidíme sa znova a možno aj skôr ako v lete.

Pripraviť premietanie si vždy vyžaduje čas, ochotu a chuť niečo pre ľudí urobiť, vždy je to na úkor vlastného voľného času, preto by som sa chcela veľmi poďakovať najmä Paľkovi Škutovi za to, že je vždy ochotný a bez pýtania pomôže pri príprave a aj po skončení premietania, športový areál je vždy bezchybne vyčistený, nacheystaný. Každý raz, pri každej akcii, a vždy po skončení zasa daný do poriadku. Bez neho by to šlo len veľmi ťažko. **ĎAKUJEM.**

text: Slávka Belková

Od súťaží až po Slovenský deň kroja: Aktivity našich matičiarov

Dňa 29. apríla 2025 sa matičiari z MO MS Stankovany zúčastnili súťaže v speve ľudových piesní, ktorú organizovala Jednota dôchodcov v okrese Ružomberok v Liptovských Sliachoch.

Na Turíce sme sa už tradične zapojili ako spoluorganizátor pri stavaní mája, kde sme povzbudzovali našich dobrovoľných hasičov aj prítomných obyvateľov.

14. júna sme zorganizovali Valné zhromaždenie, na ktorom prebiehala voľba nového výboru našej organizácie. O týždeň neskôr, 21. júna 2025, sme svojím spevom spríjemnili svadobnú hostinu u Urbanov, kde zazneli svadobné piesne, ale aj ďalšie ľudové melódie.

Na sviatok sv. Cyrila a Metoda sme sa na pozvanie predsedu MO MS Dolný Kubín zúčastnili slávnosti na Vyšnokubínskych skalkách – tradičného stretnutia milovníkov národa Liptova a Oravy. Pri

jedinečnom Cyrilo-metodskom kríži ekumenickej hodnoty, ktorý postavili tamojší matičiari a ktorý je svojou konštrukciou, veľkosťou a umiestnením unikátom v rámci Slovenska, sme spolu s folklórnym súborom z Dolného Kubína a oravskými rodákmi z Chorvátska vystúpili s hymnickými piesňami.

26. a 27. júla sme sa spevom podieľali na dôstojnom priebehu osláv 600. výročia prvej písomnej zmienky o obci Stankovany.

Ani počas leta sme nezaháľali – 9. augusta sme vytvorili družstvo matičiarov v súťaži vo varení gulášu. Aj keď sme nevyhrali, výborne sme sa zabavili a prežili krásny deň. O niekoľko dní neskôr, 29. augusta, sme boli spievať v Hubovej na Dni rodín, ktorý sa konal pri príležitosti 600. výročia prvej písomnej zmienky o tejto obci.

somnej zmienky o tejto obci.

Zvlášť výnimočný bol pre nás 30. august 2025, keď sme sa zúčastnili Slovenského dňa kroja v Banskej Bystrici. Tohto podujatia sa zúčastňujeme pravidelne, no tento rok sme mali tú česť vystúpiť na hlavnom pódiu, kde zazneli naše svadobné piesne a rozkazovačky.

Momentálne sa už pripravujeme na našu hlavnú akciu roka – Stretnutie harmonikárov, 8. ročník, ktoré sa uskutoční 4.

októbra 2025. Na stretnutí vystúpia rodáci harmonikári, host podujatia a harmonikári z Oravy, Liptova a Turca. Všetkých srdečne pozývame.

Na záver ďakujeme všetkým, ktorí podporujú naše podujatia, a osobitne dievčatám z našej Folklórnej skupiny Stankovanka za pomoc pri organizovaní našich akcií.

text: Ľudmila Malchová

Seniori zo ZO JDS Stankovany sa aktívne zapájajú do kultúrnych aktivít

Základná organizácia JDS Stankovany sa počas leta aktívne zapájala do osláv 600. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

Pri kaplnke Sedembolestnej Panny Márie odznela báseň „Verím“ od Andreja Žarnova,

ktorú predniesla predsedníčka organizácie Anna Demikátová. Na ihrisku si členovia pripravili pre domácich i návštevníkov chutné strapačky – halušky s kapustou.

Dňa 9. augusta sa zapojili do súťaže vo varení gulášu. „Aj

keď sme nevyhrali, všetko sme popapali – to bolo naše heslo,” s úsmevom zhodnotila predsedníčka.

Seniori zo Stankovian udržiavajú výbornú spoluprácu aj s inými organizáciami v okrese. Spolu s dôchodcami z Liptovskej Teplej sa pravidelne zúčastňujú na spoločných pod-

ujatiach – v auguste navštívili Svätý Hostín (20. 8.) a gulášové posedenie (27. 8.).

Veľkým zážitkom bola účasť na podujatí Stretnutie na hranici (5. 9. 2025), ktoré pripravila KO JDS pod vedením pána Michala Kotiana v obci Korňa pri Čadci. Seniori zo Slovenska, Čiech a Poľska tu spoločne

prežili deň plný spevu, tanca a zábavy. Okres Liptov zastupovali speváci a hudobníci z Liptovských Sliačov. Na budúci rok sa stretnutie uskutoční v Poľsku.

V rámci osláv 600. výročia obce plánujú Stankovany ešte 17. septembra pripraviť Okrskový guláš, na ktorý pozvali aj seniorov z okolitých obcí – Ľubochne, Hubovej a

Švošova. Organizátori veria, že im bude priať počasie a všetci si podujatie užijú.

Na záver predsedníčka Anna Demikátová poďakovala všetkým členom za aktívnu činnosť a obecnému úradu za pomoc a podporu pri organizovaní podujatí.

text: Anna Demikátová

Stankovci po takmer sedemdesiatich rokoch opäť vo Východnej

Leto prináša aj v oblasti folklóru širokú ponuku folklórnych festivalov a podujatí, ktoré sa organizujú v rámci celého Slovenska. Niektoré majú regionálne, krajské, celoslovenské či medzinárodné rozsahy. S našou folklórnou skupinou sa nám podarilo zúčastniť dvoch veľkých festivalov a kultúrneho programu osláv obce Stankovany.

Medzi najkrajšie a zároveň na prípravu najnáročnejšie podujatie, patrilo určite 70. ročník Folklórneho festivalu Východná, ktorý je najväčším a najznámejším festivalom v oblasti folklóru na Slovensku. Folklórna skupina Podšíp účinkovala v programe Pastier v Liptove, v sobotu 7. júla 2025 na Malej scéne. Program priniesol pohľad na hudobnú, tanečnú a spevnú kultúru života na Liptove, ktorý bol úzko

spätý s pastierstvom a chovom zvierat. Okrem umeleckej hodnoty, mal program aj silný etnografický odkaz, nakoľko sa autorka programu snažila zachytiť aj obyčajovú zložku tohto aspektu našej ľudovej kultúry. V programe účinkovalo viac ako 300 folkloristov z celého Liptova. Bol to krásny program a taktiež sme mali možnosť stretnúť sa s mnohými členmi folklórnych skupín z Liptova. Po programe sme si členmi skupiny Podšíp užívali festivalovú atmosféru a ďalšiu pestrú ponuku programov folklórneho festivalu. Po takmer sedemdesiatich rokoch sa tak folkloristi zo Stankovian opäť predstavili divákovi na tomto festivale. Naposledy sa tak udialo v roku 1956, kedy Národopisný krúžok ukázal divákovi predstavenie Stankovská svadba.

S rovnakým program Zô-

syp, teda jesenné vyplácanie pastierov, sme sa predstavili aj na oslavách 600. výročia našej obce, v nedeľu 27. júla 2025.

Svadobnú tematiku sme z nášho repertoára oprášili na ďalší festival a to na Pod-

né s prenášaním mladuchinej výbavy, obliekaním nevesty, čepčením nevesty a svadobnou zábavou. V programe Žilinského samosprávneho kraja, ktorý bol pod záštitou jeho županky, sme vystúpili sa ďalšími piatimi

roháčske folklórne slávnosti v Zuberci v nedeľu 3. augusta 2025. V programe Včera bola dievka, dnes je žena sme divákovi priblížili úkony spoje-

folklórnymi kolektívami nášho kraja.

Letnú sezónu sme ukončili na začiatku septembra a to nahrávaním piesní do relácie Studnička, ktoré sa vysiela na STVR Rádio Regina Stred. Autorka relácie Andrea Jágerová zavítala do Stankovian, nahrala si spomienky na časy minulé od pani Edity Strakovej aj svadobné piesne v našom podaní. Tieto nahrávky, ako aj z ďalších obcí, odznejú v priebehu novembra v relácii Studnička, pod názvom Svadba na dolnom Liptove.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Súťaž vo varení kotlíkového gulášu oslávila 18. ročník

V sobotu 9. augusta 2025 zorganizoval Dobrovoľný hasičský zbor Stankovany v poradí 18. ročník súťaže vo varení kotlíkového guláša v areáli ihriska FK SOKOL Stankovany. V tomto roku sa toto podujatie nieslo v duchu osláv 600. výročia o prvej písomnej zmienky o obci Stankovany.

Zo súťaže vo varení kotlíkového guláša sa v našej obci postupne stalo podujatie, ktoré naberať na popularite, čo preukazuje každým rokom rastúci počet súťažných družstiev, ktorých bolo toto leto celkovo 16 a to Turistický klub Šíp Stankovany, Naši Paštikári, Poľovnícke združenie Stankovany, SIKO, SESTRY, DHZ Stankovany, Bugalovci, Skláři, Stankovskí seniori, Hruštičky, Outsideri, MO Matice Slovenskej v Stankovanoch, Concret team, Líšky, Martinskí rockeri, Team Susedia. Súťažné družstvá pozostávali teda tradične prevažne z našich občanov, ale objavili sa súťažiaci aj zo susedných obcí, alebo pozostávajúci z chalupárov a rôznych súťažiacich, ktorých zlákali ich priatelia z našej obce na účasť v tejto súťaži.

Podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou obce Stankovany a ďalších sponzorov, ktorým by sa chceli organizátori tohto podujatia aj takýmto spôsobom poďakovať, že sú ochotní podporiť toto podujatie. Práve vďaka finančným prostriedkom od sponzorov

bolo možné tento rok pre najmenších zabezpečiť vozenie na koňoch, nafukovaciu atrakciu Kombo NEMO, maľovanie detí na tvár, hasičskú penu, bohatú tombolu a zabezpečiť pre súťažné družstvá, ale aj pre všetky deti ocenenia pre rôzne súťaže.

Po začatí súťaže vo varení kotlíkového guláša, keď začal pod kotlíkom horieť oheň, topiť sa masť a smažiť cibuľka, každý vedúci svojho družstva predstavil súťažné družstvo a pred obedom sa každé súťažné družstvo predstavilo svojim súťažným pokrikom. Počas varenia kotlíkového guláša si organizátori pripravili pre členov súťažných družstiev zábavné súťaže, ktorých účelom bolo hlavne vyčariť úsmev na tvárach všetkých prítomných.

Okolo 14:30 hod sa pristúpilo k vyhodnoteniu súťaže vo varení kotlíkového guláša. Z dôvodu objektívnosti bolo vytvorená 5 členná hodnotiacia komisia pozostávajúca z návštevníkov tohto podujatia, ktorý sa dobrovoľne prihlásili za člena hodnotiacej komisie a zároveň nešlo o členov žiadneho súťažného družstva. Opäť ako minulý rok nastala komplikovaná situácia, nakoľko po ochutnaní všetkých 16. súťažných porcií ostali 2 súťažné družstvá na treťom mieste, ktoré získali rovnaký počet bodov. Preto trochu netradične, sa hodnotiacia komisia zhodla, že opätovne v druhom kole posúdi 2 porcie a rozhodne, ktoré

družstvo sa umiestni na treťom mieste.

Podľa farby, chute, vône, ingrediencií a celkového gurmánskeho zážitku hodnotiacia komisia určila nasledovné poradie:

1. miesto Líšky.
2. miesto Team Susedia.
3. miesto Bugalovci, ktorí opäť po roku obhájili tretie miesto.

Organizátori tohto podujatia sa okrem ocenenia pre prvé tri súťažné družstvá rozhodli zakúpiť pre víťazov a teda najlepších kuchárov aj červené tričká s názvom „Víťaz súťaže vo varení kotlíkového guláša“.

ša – STANKOVANY 2025“, ktorými sa členovia víťazného družstva mohli prezentovať po skončení súťaže ale aj počas takejto zábavy.

Od 14:00 hod do 18:00 hod bola pre všetky deti pripravená nafukovacia atrakcia Kombo NEMO, vozenie detí na koňoch, maľovanie detí na tvár, rôzne súťaže. Krátko pred vyhodnotením súťaže mali všetky súťažné družstvá možnosť

zaspievať si ľudové pesničky s folklórnou skupinou Ľudová hudba hravé struny z Likavky.

Po skončení súťaže vo varení kotlíkového guláša sa areál ihriska FK Sokol Stankovany zaplnil priateľmi a rodinnými príslušníkmi členov súťažných družstiev a ostatných návštevníkov, ktorí si mohli zakúpiť kotlíkový guláš od organizátorov podujatia a zároveň tombolu.

Okolo 17:45 hod sa pristúpilo k losovaniu tomboly, kde ako prvá cena bola benzínová kosačka, druhá cena bol párty reproduktor a tretia cena bol plynový gril a zvyšných 40 cien tiež dokázalo zaujať.

Na záver ako zlatý kliniec tohto podujatia členovia DHZ Stankovany pripravili pre všetky deti hasičskú penu, ktorá prilákala na ihrisko všetky prítomné deti, ktoré sa po namočení do tejto peny mohli umyť vo vodnej clone.

Ako už bolo v úvode zdôraznené toto podujatie má ambíciu

každým rokom pritiahnúť viac a viac ľudí a vďaka finančnej podpore zo strany obce a rôznych sponzorov môžu organizátori podujatia každým rokom robiť toto podujatie atraktívnejšie, tak aby prilákalo najmä rodiny s deťmi. V závere ďakujeme všetkým súťažným družstvám a tešíme sa na Vašu účasť na súťaži vo varení vianočnej kapustnice.

text: Peter Malcho